

C: W.M. Meijer

T: 0545-250 250

E: info@gemeenteberkelland.nl

Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

Gemeenteraad gemeente Berkelland

Zaaknummer : 12795
Onderwerp : Motie M19-19, onderzoek invoering Ja/Ja sticker
Verzonden :

19 MAART 2020

Geachte leden van de raad,

In de raadsvergadering van 5 november 2019 is de toezegging gedaan om motie M19-19 alsnog uit te voeren. De motie gaat over het doen van onderzoek naar de invoering van een Ja/Ja sticker.

In de motie verzoekt u ons:

- Niet tot medio 2020 af te wachten, maar zo spoedig mogelijk actief het gesprek in eigen gemeente te gaan voeren over een 'opt-in'-systeem voor ongeadresseerd reclamedrukwerk.
- Onderzoek te doen naar de mogelijkheden tot invoering van een 'opt-in'-systeem voor ongeadresseerd reclamedrukwerk.
- Bij dit onderzoek een uitzondering te maken voor huis-aan-huisbladen met het Berkelbericht.
- De raad uiterlijk voor de behandeling van de Perspectiefnota 2021 te informeren over de uitkomst van dit onderzoek.

Wij hebben het onderzoek uitgevoerd. De resultaten van ons onderzoek leest u hierna.

Huidige opt-out systeem

Voor ongeadresseerd huis-aan-huisdrukwerk geldt nu een opt-out systeem.

Dit wil zeggen dat iedereen automatisch folders en bladen in de brievenbus krijgt, behalve als op de brievenbus met een sticker staat aangegeven dat de bewoner van de woning dat niet wil.

Wij kennen twee varianten, namelijk de Nee/Ja en de Nee/Nee-sticker. Bij een adres met een Nee/Ja-sticker worden wel huis-aan-huisbladen, maar geen reclamedrukwerk bezorgd. In een brievenbus voorzien van een Nee/Nee-sticker mogen geen huis-aan-huisbladen en geen reclamedrukwerk worden bezorgd.

Opt-in systeem

Het opt-in systeem beoogt om het huidige systeem met de Nee/Ja en Nee/Nee-stickers om te draaien. Met een Ja/Ja-sticker op de brievenbus ontvangen bewoners reclamewerk en huis-aan-huisbladen.

Wat is het effect?

De verwachting is dat het opt-in systeem de productie van een aanzienlijke hoeveelheid papier voorkomt. In een circulaire economie, waarin grondstoffen steeds weer opnieuw in de kringloop worden gebracht, is een dergelijke vorm van voorkomen van afval het hoogst haalbare.

Eind 2017 heeft Amsterdam als eerste gemeente de Ja/Ja-sticker ingevoerd. Veel gemeenten volgen de ontwikkelingen op de voet en een aantal heeft inmiddels besloten het systeem in te voeren of te onderzoeken.

Wat levert het opt-in systeem op voor Berkelland?

Volgens MilieuCentraal (onafhankelijke voorlichtingsorganisatie) ontvangen huishoudens zonder brievenbusstickers gemiddeld 33 folders per week in hun brievenbus. Dat staat gelijk aan 34 kilo reclaimedrukwerk per jaar. Daarbij gaat in drie op de tien huishoudens alles ongelezen bij het afval.

Uit navraag bij verspreiders van huis-aan-huisreclaimedrukwerk blijkt dat er in Berkelland 1.535 van de 18.800 huishoudens een Ja/Nee-sticker hebben (= 8%). Het aantal Nee/Nee-stickers is niet bekend. Per week belanden er gemiddeld 569.745 folders in de Berkellandse brievenbussen.

Met de cijfers van MilieuCentraal als uitgangspunt staat dit gelijk aan 587.010 kilogram drukwerk per jaar. 30% van dit drukwerk wordt dus regelrecht bij het afval of oud papier gedaan. Dat is zo'n 176.103 kilogram reclamefolders per jaar. De huis-aan-huisbladen en geadresseerde reclamefolders zijn niet meegerekend. Het drukwerk wordt regelmatig als bundel in een plastic hoesje geleverd. In dit geval leidt de verspreiding van de reclamefolders tot onnodig afval van papier en plastic.

Stickerkeuze

Met de invoering van het opt-in systeem blijft de Nee/Nee of Nee/Ja sticker gewoon zijn werk doen. In onderstaand overzicht is te zien wat men wel of niet krijgt afhankelijk van de stickerkeuze.

Type Sticker	Reclamefolders	Huis-aan-huis bladen
Geen sticker	Nee	Nee
Nee/Ja sticker	Nee	Ja
Nee/Nee sticker	Nee	Nee
Ja/Ja sticker	Ja	Ja

Wat moeten we regelen voor het opt-in systeem?

Aanpassing van de afvalstoffenverordening

De huidige afvalstoffenverordening bevat geen grondslag voor een opt-in systeem. Die is nodig omdat de reclamebranche vooralsnog niet mee zal werken aan de regulering van een dergelijk systeem en wij na overtredingen (bezorging bij huishoudens die niet kenbaar maken daar prijs op te stellen) moeten handhaven.

Handhavingscapaciteit realiseren

Het huidige opt-out systeem is zelfregulerend. De door adverteerders opgerichte Stichting Reclame Code ziet toe op de naleving. Bij overtredingen kunnen onze inwoners daar terecht. Bij invoering van het opt-in systeem moeten wij de handhaving regelen. Concreet houdt dit in dat er een meldsysteem via de gemeentelijke website moet komen, waarin overtreding van de bezorgregels kan worden gemeld. Wij moeten dan af op meldingen van foutief aangeboden folders en die afhandelen (sancties, last onder dwangsom), eventueel gevolgd door een juridisch traject op basis van de afvalstoffenverordening.

Goede communicatie nodig

De invoering van het opt-in systeem is een grote verandering en het is belangrijk om alle inwoners en verspreidingsorganisaties van het drukwerk te informeren. Communicatie is hierbij van groot belang. Iedereen moet op de hoogte worden gebracht van de verandering en tijdig een Ja/Ja-sticker in huis hebben.

Kosten € 20.000 per jaar en bij invoering € 30.000

De voorbereiding van de invoering van het opt-in systeem zal waarschijnlijk leiden tot een kostenpost van circa € 20.000 per jaar en in het jaar van invoering een bedrag van éénmalig € 30.000,-. Deze schatting is gebaseerd op cijfers van Amsterdam en Utrecht, naar rato van het aantal inwoners voor handhaving, communicatie, onderzoek en monitoring. Aan het huidige opt-out systeem zijn voor ons geen kosten verbonden.

Reclamefolderbranche wijst Ja/Ja-systeem af

De reclamefolderbranche wijst het Ja/Ja-systeem af. Volgens hen wordt 29% van de omzet van winkels bepaald door de reclamefolder en zou de invoering van de Ja/Ja-sticker de winkeliers 10% aan omzet kosten. Ook zou het negatieve gevolgen kunnen hebben voor de werkgelegenheid onder bezorgers en de grafische industrie. De reclamebranche is tegen de gemeente Amsterdam en Utrecht een stap verder gegaan en een juridische procedure gestart om de invoering van de Ja/Ja sticker te voorkomen of gedeeltelijk tegen te werken.

Ontwikkelingen bij VNG

Recent is navraag gedaan bij de VNG over de Ja/Ja-sticker. Men gaf aan dat:

- Zij bezig gaan met het formuleren van een gezamenlijke en uniforme aanpak voor de invoering van een Ja/Ja-sticker systeem op basis van ervaring van andere gemeenten.
- Er komt een set Q&A's van veelgestelde vragen en een routekaart/beslisboom. Deze helpen bij het vormgeven van een eenduidige aanpak (die in de uitwerking per gemeente kan verschillen).

Kleinere gemeenten wachten af

Meerdere grote gemeenten hebben de Ja/Ja-sticker ingevoerd of onderzoeken de mogelijkheden daartoe. Voorbeelden zijn Amsterdam, Rotterdam, Gouda, Utrecht, Tilburg, Den Haag, Leiden, Nijmegen, Ridderkerk, Zaanstad, Amstelveen, Haarlem, Nijmegen. De kleinere gemeenten wachten veelal af tot er meer duidelijkheid is over de uniforme aanpak van de invoering van het opt-in systeem van de VNG.

Wij adviseren u op dit moment niet over te gaan tot invoering van de Ja/Ja sticker om de volgende redenen:

- Dit de nodige extra kosten met zich meebrengt.
- Af te wachten totdat de VNG met een uniforme aanpak komt waar wij bij kunnen aansluiten.
- Onze winkeliers minder mogelijkheden hebben voor reclame.
- Wij een extra actie kunnen doen om inwoners te attenderen op de Ja/Nee en Nee/Nee sticker.

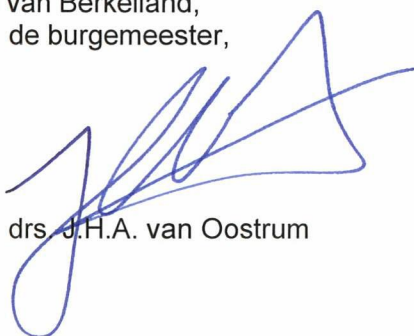
Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers

BA Sud 2008

drs. J.H.A. van Oostrum

Kopie aan:

- Archief
- Team Opdrachtgevers M. Meijer
- Team Bestuursondersteuning H. Roos – te Raa en A. Oosterink